

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 6243

Ekli “2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2023 Yılında Uygulanacak Sertifikalı Tohum Kullanım Desteğine İlişkin Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

19 Ekim 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

2022 YILINDA YAPILACAK TARIMSAL DESTEKLEMELER VE 2023 YILINDA UYGULANACAK SERTİFİKALI TOHUM KULLANIM DESTEĞİNE İLİŞKİN KARAR

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Karar, tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması için sektörün daha rekabetçi bir yapıya kavuşması, verim ve kalitenin artırılması, ihtiyaç duyulan yeni teknoloji ve bilginin yerli imkânlarla geliştirilmesi, biyolojik çeşitliliğin ve genetik kaynaklarının korunması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi, uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amacıyla hazırlanmış olup 2022 yılında yapılacak tarımsal desteklemeler ve 2023 yılında uygulanacak sertifikalı tohum kullanım desteğine ilişkin hususları kapsar.

Bitkisel üretimin desteklenmesi

MADDE 2- (1) Mazot ve gübre desteği:

a) 2022 üretim yılı Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) kayıtlarına göre tarımda kullanılan mazot ve gübre için; Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında desteklenen ve havzalarında yetiştirilen arpa, buğday, çavdar, yulaf, tritikale, aspir, kolza (kanola), kuru fasulye, mercimek, nohut, kuru soğan, yaş çay, zeytin, kütlü pamuk, çeltik, patates, soya, yağlık ayçiçeği, yem bitkileri, dane mısır ve fındık ile bu ürünler dışında kalan diğer bütün ürünlere "Diğer Ürünler" kategorisinden olmak üzere aşağıda belirtilen miktarlarda mazot desteği ve 10/11/2021 tarihli ve 4760 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında açıklanan 2022 üretim yılı gübre desteği aşağıda belirtildiği şekilde değiştirilerek, mazot ve gübre alımında kullanılmak üzere ödemesi yapılır.

Ürünler	Mazot (TL/da)	Gübre (TL/da)	Toplam Destek (TL/da)
Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yulaf	75	46	121
Aspir	76	21	97
Kolza (Kanola)	88	21	109
Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut	75	21	96
Kuru Soğan, Yaş Çay, Zeytin	63	21	84
Kütlü Pamuk, Çeltik	250	21	271
Patates, Soya	125	21	146
Yağlık Ayçiçeği	88	21	109
Yem Bitkileri	94	21	115
Dane Mısır, Fındık ve Diğer Ürünler	62	21	83
Nadas	38	-	38

b) Arpa, buğday, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik üreticileri, 2022 üretim yılına ait ve 2023 bütçe yılında ödenecek mazot ve gübre desteklerini T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü finansmanı ile 2022 yılında başlanmak üzere Bakanlıkça belirlenecek tarih aralığında mazot ve gübre alımında kullanabilir.

(2) Toprak analizi desteği: Tarım ve Orman Bakanlığınca (Bakanlık) yetkilendirilmiş Toprak Analiz Laboratuvarlarına, asgari 50 dekar ve üzeri tarım arazilerinde, her 50 dekar araziye kadar bir analiz için 50 TL toprak analizi desteği ödemesi yapılır.

(3) Organik tarım desteği:

a) 2022 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemine ve Organik Tarım Bilgi Sistemine kayıtlı, organik tarım faaliyeti yapmış, geçiş süreci-2, geçiş süreci-3 ve organik statüde yer

alan tarım arazilerindeki ürettiği ürüne “ürün sertifikası” düzenlenmiş çiftçilere aşağıda belirtilen birim destek miktarları üzerinden ödeme yapılır.

b) 2022 üretim yılında Arıcılık Kayıt Sistemi ve Organik Tarım Bilgi Sistemine kayıtlı, organik statüde bulunan kovanlar için arı yetiştiriciliği yapan çiftçilere aşağıda belirtilen birim destek miktarı üzerinden organik arıcılık desteği ödemesi yapılır.

Organik Tarım Desteği	Sertifika Türü	(TL/da)
Birinci kategori ürünler	Ürün sertifikası (Bireysel)	100
	Ürün sertifikası (Üretici grubu)	50
İkinci kategori ürünler	Ürün sertifikası (Bireysel)	40
	Ürün sertifikası (Üretici grubu)	20
Üçüncü kategori ürünler	Ürün sertifikası (Bireysel/Üretici grubu)	10
Organik Hayvancılık Desteği		(TL/kovan)
Arılı kovan		15

(4) İyi tarım uygulamaları desteği: İyi tarım uygulamaları yapan ve yetkilendirilmiş kuruluşlarca 2022 üretim yılında bireysel veya grup sertifikasyonu seçeneğine göre düzenlenmiş iyi tarım uygulamaları sertifikasına sahip olan ve Çiftçi Kayıt Sistemi kayıtlı çiftçilere aşağıda belirtilen birim destek miktarları üzerinden ödeme yapılır.

İyi Tarım Uygulamaları Desteği	Sertifika Türü	(TL/da)	
Birinci kategori ürünler	Örtü altı üretim	Bireysel sertifikasyon	150
		Grup sertifikasyonu	75
	Açıkta üretim	Bireysel sertifikasyon	50
		Grup sertifikasyonu	25
İkinci kategori ürünler	Bireysel sertifikasyon	40	
	Grup sertifikasyonu	20	
Üçüncü kategori ürünler	Bireysel /Grup sertifikasyon	10	

(5) Küçük aile işletmesi desteği: 2022 üretim yılı için dekara 200 TL ödeme yapılır.

(6) Fındık alan bazlı gelir desteği: Ekli listede belirtilen tarım havzalarında; 22/11/2001 tarihli ve 2001/3267 sayılı Fındık Alanlarının Tespitine Dair Karar ile belirlenen ve ruhsat verilen alanlarda, 2022 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemi ve Fındık Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilere dekara 170 TL ödeme yapılır.

(7) Katı organik-organomineral gübre desteği: 2022 üretim yılı için dekara 20 TL ödeme yapılır.

(8) Geleneksel zeytin bahçelerinin rehabilitasyonu desteği: 2022 üretim yılı için dekara 100 TL ödeme yapılır.

(9) Fark ödemesi destekleri:

a) 29/6/2009 tarihli ve 2009/15173 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye Tarım Havzalarının Belirlenmesine İlişkin Karar kapsamında yer alan tarım havzalarında, 2022 yılında üretilen ve satışı yapılan ürünlere fark ödemesi desteği yapılır. Yapılacak destekleme ödemeleri, her bir havza için ekli listede belirtilen ürünlerle sınırlıdır.

b) Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modelinde belirlenen havzalarda, 2022 yılı ürünü yağlık ayçiçeği, kütlü pamuk, soya, kolza (kanola), aspir, dane mısır, buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, çeltik, kuru fasulye, mercimek ve nohut ürünlerine tarımsal veriler ve uydu görüntüleri, dane zeytin ve zeytinyağında ise tarımsal veriler kullanılarak belirlenecek verim değerlerine göre, kütlü pamukta yurt içinde üretilip sertifikalandırılan

tohum kullanma şartı aranarak aşağıda belirtilen birim miktarlarda destekleme ödemesi yapılır.

c) Fark ödemesi destekleri için alım satım belgesi (fatura, müstahsil makbuzu ve benzeri) istenir.

ç) 2022 yılı kütlü pamuk fark ödemesi desteği için dekara en fazla 500 kilograma kadar destekleme ödemesi yapılır.

d) 2022 yılı dane zeytin fark ödemesi desteğinde; dekara dane zeytin verimi maksimum kuru şartlarda 575 kg, sulu şartlarda 850 kg ve 2022 yılı ürünü zeytinyağı fark ödemesi desteğinde ise; dekara zeytinyağı verimi maksimum kuru şartlarda 115 kg, sulu şartlarda 170 kg esas alınarak destekleme ödemesi yapılır.

e) Ekli listede belirtilen tarım havzalarında; 2/4/2012 tarihli ve 2012/3067 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Çay Tarım Alanlarının Belirlenmesi ve Bu Alanlarda Çay Tarımı Yapan Üreticilere Ruhsatname Verilmesine Dair Karar ile belirlenen ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR) tarafından ruhsatname verilen alanlarda üretim yapan çiftçilere aşağıda belirlenen miktarlarda kilogram bazlı yaş çay fark ödemesi yapılır.

Havza Bazlı Fark Ödemesi Desteği	(kr/kg)
Arpa, Buğday, Çavdar, Tritikale, Yulaf	10
Aspir	55
Çeltik	10
Dane Mısır	3
Dane Zeytin	15
Kolza (Kanola)	80
Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut	50
Kütlü Pamuk	110
Soya	60
Yağlık Ayçiçeği	50
Yaş Çay	30
Zeytinyağı	80

f) Yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun Bakanlıkça tespit edildiği havzalarda 2022 üretim yılında ekilen nohut, mercimek ürünlerine ilave %50 destek ödenir. Damlama sulama ile sulanan alanlar hariç dane mısıra destekleme ödemesi yapılmaz.

(10) Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında desteklenen ürünlerin ekli listelerde belirlenen havzası dışında yetiştirilmesi durumunda mazot, gübre, fark ödemesi, sertifikalı tohum kullanım ve fındık alan bazlı gelir desteği ödemeleri yapılmaz.

(11) Desteklemelerden; Çiftçi Kayıt Sisteminde özlük, ürün, arazi bilgileri kayıtlı olan ve ekli listede belirtilen havzalarda yer alan, arazilerinde desteklemeye esas ürünleri ürettiği Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerince tespit edilen ve belirlenecek yasal süre içerisinde destekleme başvurularını yapan kamu kurum ve kuruluşları hariç gerçek ve tüzel kişiler yararlanır.

(12) Sertifikalı tohum kullanım desteği:

a) Yurt içinde üretilip sertifikalandırılan tohumu kullanarak 2023 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı araziler üzerine ekim/dikim (2022 yılı güzlük ekim/dikim ile 2023 yılı ilkbahar/yazlık ekim/dikim) yapan çiftçilere sertifikalı tohum kullanım desteği ödenir.

b) Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında 2023 üretim yılında susam ve yarfıstığı için tüm havzalarda, desteğe esas diğer ürünler için ise ekli listede yer alan havzalarda aşağıdaki tabloda belirtilen birim destekleme miktarlarına göre ödeme yapılır.

Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	(TL/da)
Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Triticale, Yulaf	50
Aspir	10
Fig, Korunga, Soya, Yem Bezelyesi	45
Kolza (Kanola)	30
Kuru Fasulye, Mercimek	60
Nohut	50
Patates	200
Susam	8
Yerfıstığı	34
Yonca	60

(13) Sertifikalı fidan/fide ve standart fidan kullanım desteği: Yurt içinde üretilip sertifikalandırılan fidan, çilek fidesi ve/veya standart fidan kullanarak desteklenen türler ile ÇKS'ye kayıtlı arazilerde 2022 üretim yılında meyve bahçesi tesis edilmesi halinde aşağıda belirtilen birim destekleme miktarlarına göre ödeme yapılır.

Sertifikalı Fidan/Fide ve Standart Fidan Kullanım Desteği	Standart (TL/da)	Sertifikalı (TL/da)
Antepfıstığı, Aronya, Badem, Ceviz, Maviyemiş	100	400
Armut, Asma, Ayva, Elma, Erik, Kayısı, Kiraz, Limon, Mandalina, Nektarin, Portakal, Şeftali, Vişne, Zeytin, Diğer Meyve Türleri (Nar ve Muz hariç)	100	280
Sertifikalı Çilek Fidesi ile Bahçe Tesisi	-	400

(14) Sertifikalı tohum üretim desteği: Yurt içinde sertifikalı tohum üreten/ürettiren, sertifikalandırılan ve yurt içinde satışını gerçekleştiren, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşlarına 2022 yılında ürettikleri sertifikalı tohumluklar ile orijinal/temel ve üstü tohumluk üretimlerine aşağıda belirtilen miktarlarda ödeme yapılır.

Sertifikalı Tohum Üretim Desteği	Orijinal (Temel ve Üstü Kademe) (TL/kg)	Sertifikalı Kademe (TL/kg)
Arpa	0,10	0,08
Aspir	0,80	0,50
Buğday	0,12	0,10
Çavdar	0,16	0,08
Çeltik	0,35	0,25
Fig	1,60	1,50
Kuru Fasulye	0,60	0,50
Kolza (Kanola)	1,80	1,20
Korunga	1,60	1,50
Mercimek	0,60	0,50
Nohut	0,60	0,50
Patates	0,20	0,10
Soya	0,70	0,35

Susam	1,80	0,60
Tritikale	0,10	0,08
Yem Bezelyesi	1,60	1,50
Yerfıstığı	1,00	0,80
Yonca	5,00	4,00
Yulaf	0,16	0,08

(15) Sertifikalı fidan üretim desteği: Sertifikalı sınıfta fidan üretimi yaparak satışını gerçekleştiren, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı fidan üreticilerine 2022 yılında ürettikleri aşılı ve aşısız fidanlar için fidan başına aşağıda belirtilen miktarlarda ödeme yapılır.

Sertifikalı Fidan Üretim Desteği (Sertifikalı Sınıfta Tüm Çeşitler)	(TL/adet)	
	Aşılı Fidan	0,50
	Aşısız Fidan	0,25

(16) Bombus arısı kullanım desteği: Doğal polinasyonu sağlamak amacıyla Örtüaltı Kayıt Sistemine kayıtlı örtüaltı ünitelerinde, bombus arısı kullanan çiftçilere koloni başına 100 TL ödenir.

(17) Biyolojik ve biyoteknik mücadele desteği: Ülkemizde bitkisel üretime arız olan zararlı organizmalara karşı biyolojik ve/veya biyoteknik mücadelenin yaygınlaştırılması ile kimyasal ilaç kullanımının azaltılması ve kalıntının önlenmesi amacıyla örtüaltında ve açık alanda aşağıda belirtilen birim fiyatlarda ödeme yapılır. Uygulama 2022 yılından itibaren 2 (iki) yıl süre ile devam eder.

Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele Desteği	(TL/da)
Örtüaltı (Paket destek)	850
Açıkta (Paket destek)	290

(18) Bitki karantinası tazminatı desteği: Yeni zararlı organizmaların ülkemize bulaşmasını engellemek, mevcut olanların eradikasyonu ve mücadelesinin yapılması ile yayılmasını önlemek amacıyla ilgili mevzuata uygun olarak gerekli karantina tedbirleri kapsamında, fındıkta yasaklama süresi olan 4 yıllık ürün bedelinin aynı alan için bir kereye mahsus olmak üzere 45 TL/kg, taş çekirdekli meyvelerde yasaklama süresi olan 3 yıllık ürün bedelinin aynı alan için bir kereye mahsus olmak üzere 8 TL/kg olarak ödenir.

(19) Patates siğili desteği: Patates siğili görülen alanlar ile patates siğili için oluşturulan güvenlik kuşağındaki alanlarda, karantina önlemi olarak alternatif ürün yetiştirilmesi veya nadasa bırakılması durumunda Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere dekar başına 125 TL destek verilir. Aynı parselde 3 yılda bir defa ödeme olmak üzere 2022 yılında 3 yılı kapsayacak şekilde ödeme yapılır.

Hayvansal üretimin desteklenmesi

MADDE 3- (1) Yem bitkileri desteği:

a) Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre, ekli listede yer alan havzalarda Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı arazilerde; kaba yem üretmek amacıyla çok yıllık ve tek yıllık yem bitkileri ekilişi yapan çiftçilere ürünü hasat etmeleri kaydıyla aşağıda belirlenen miktarlarda ödeme yapılır.

Yem Bitkileri Desteği	(TL/da/yıl)
Çok yıllık yem bitkileri (Sulu)	90
Korunga (Sulu/Kuru)	90
Kuru ekilişler	40
Silajlık ekilişler (Sulu)	100
Tek yıllık yem bitkileri (Sulu/Kuru)	60
Yapay çayır mera	150

b) Yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun Bakanlıkça tespit edildiği havzalarda 2022 yılında ekilen yem bezelyesi, fiğ, macar fiği, burçak ve mürdümük için yem bitkisi desteğine ilave %50 ödeme yapılır.

(2) Büyükbaş hayvancılık destekleri:

a) Buzağı/malak/dişi manda desteği:

1) Programlı aşıları tamamlanmış, 4 ay ve üzeri yaşta ilkine buzağılama yaşı en fazla 960 gün veya son iki buzağılama arası süre en fazla 600 gün olan ineklerin doğan buzağılarına 500 TL/baş ödenir.

2) Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Muş, Ordu, Rize, Sivas, Şırnak, Trabzon, Tunceli, Van illerinde doğan buzağılara ilave 200 TL/baş ödenir.

3) Soy kütüğüne kayıtlı buzağıların ilave desteklemesi, Bakanlıkça belirlenecek birim fiyat ve şartlar doğrultusunda yapılır.

4) Suni tohumlamadan doğan buzağılara ilave 200 TL/baş ödenir.

5) Döl Kontrolü Protokolü kapsamındaki boğalardan, suni tohumlama sonucu doğan buzağılara ilave 100 TL/baş ödenir.

6) Buzağı desteklemesi şartlarını karşılayanlar için; buzağı başına ödeme birim miktarlarının 1-20 başa kadar tamamı, 21-100 başa kadar %75'i, 101-500 baş için %50'si ödenir.

7) Dişi mandalara 500 TL/baş, soy kütüğüne kayıtlı dişi mandalara ilave 300 TL/baş, programlı aşıları tamamlanmak kaydıyla 4 ay ve üzeri malaklara 500 TL/baş, soy kütüğüne kayıtlı malaklara ilave 300 TL/baş, suni tohumlamadan doğan malaklara ayrıca ilave 500 TL/baş destek ödenir.

b) Islah amaçlı süt içerik analiz desteği: Islah amaçlı süt içerik analizi yapılan ve Bakanlıkça belirlenen süt kalite kriterlerini sağlayan, suni tohumlamadan doğan saf sütçü veya kombine ırk her bir inek için 100 TL/baş destek ödenir.

c) Düve alım desteği: En az 1 baş, en fazla 50 baş düve (manda dahil) alımına, Bakanlıkça belirlenecek düve bedelinin %40'ı, yurt içinde doğmuş ve düve merkezlerinden temin edilen düvelere ise %50'si kadar destek ödemesi yapılır.

ç) Hastalıktan ari işletme desteği: Sağlık sertifikasına sahip olan işletmelerde bulunan, damızlık boğalar dışındaki altı ay yaşın üzerindeki erkek hayvanlar hariç, tüm sığırlar için yetiştiricilere 600 TL/baş ödeme yapılır. Ari sığır başına ödeme birim miktarları 500 başa kadar tam, 501 baş ve üzeri için %50'sine karşılık gelen tutar ödenir. Ayrıca Onaylı Süt Çiftliği Sertifikasına sahip olan işletmelerdeki ari işletme desteği alan tüm sığırlar için, ilave olarak hayvan başına 100 TL ödeme yapılır.

d) Besilik erkek sığır desteği: Bakanlık Hayvan Bilgi Sistemine kayıtlı, yurt içinde doğmuş ve besi süresini tamamlamış erkek sığırlarını (manda dahil), mevzuatına uygun kesimhanelerde kestiren yetiştiricilere, Bakanlıkça ırk ve tür bazında belirlenecek karkas ağırlığı kriterini sağlayan 1-200 baş için (200 baş dahil), Bakanlıkça belirlenen dönemlerde hayvan başına 500 TL/baş ödeme yapılır.

(3) Küçükbaş hayvancılık destekleri:

a) Sürü yöneticisi istihdam desteği: 100 baş ve üzeri anaç koyun-keçi varlığına sahip işletmelere veya sürü yöneticilerine 12.000 TL olarak ödenir.

b) Anaç koyun/keçi desteği: Damızlık koyun/keçi yetiştiricileri birliklerine üye yetiştiricilerin, Bakanlık kayıt sistemlerine kayıtlı anaç koyun ve anaç keçilerine 50 TL/baş, anaç tiftik keçisi başına ilave 20 TL/baş, göçer yetiştiricilerin anaç koyun-keçilerine ilave 2 TL/baş destek ödenir.

c) Sürü büyüme ve yenileme desteği: Bir önceki yılın anaç koyun/keçi desteğini alan ve destekleme yılında anaç koyun/keçi sayısını arttıran işletmelerde, bir önceki yılın kuzu ve oğlaklarının, destekleme yılında anaç koyun-keçi vasfına ulaşanlarına Bakanlıkça belirlenen artış oranını aşmamak kaydıyla 200 TL/baş destek ödenir.

(4) Diğer hayvancılık destekleri:

a) Tiftik üretimi desteği: Üretmiş olduğu tiftiği, Tiftik ve Yapağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Tiftikbirlik), Tiftikbirlik'e bağlı kooperatiflere, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerine veya Bakanlığa kayıtlı yün işleme tesislerine müstahsil makbuzu karşılığında satan ve Tiftik Kayıt Sistemi (TKS) veri tabanına kaydettiren üreticilerin, oğlak tiftiğine 70 TL/kg, anamal tiftiğine 60 TL/kg ve tali tiftiğine 25 TL/kg, sözleşmeli üretim kapsamında üretilen tiftiğine ilave 10 TL/kg destek ödenir.

b) İpekböceği desteği: İpekböceği yetiştiriciliğinde ücretsiz tohum sağlayan Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Kozabirlik) dağıttığı kutu başına 240 TL, ürettiği yaş ipekböceği kozasını Kozabirlik/kooperatifleri veya faaliyet alanı kozadan flatürle ipek çekimi ve işleme olan tüzel kişilik vasıflarına haiz işletmelere satan yetiştiricilere yaş kozanın kilogramına 160 TL destek ödenir.

c) Arıcılık desteği: Bakanlık Arıcılık Kayıt Sistemine kayıtlı, üretici/yetiştirici örgütlerine üye üreticilere arılı kovan başına 30 TL, üye olmayanlara 20 TL Bakanlıktan üretim izni almış damızlık ana arı üreticilerinden satın alıp kullandıkları damızlık ana arı başına 100 TL destek ödenir.

ç) Aşı, atık ve küpe desteği: Bakanlıkça programlanan aşı uygulamaları sonrasında oluşan atıklar için hayvan sahiplerine, büyükbaş hayvan atıkları için 1.400 TL/baş, küçükbaş hayvan atıkları için 250 TL/baş, hayvan hastalıkları ile mücadele çerçevesinde, Bakanlıkça belirlenen programlı aşılama ve küpe uygulamaları için uygulayıcılara büyükbaş hayvanlar için 2 TL/baş, küçükbaş hayvanlar için 1,5 TL/baş destek ödenir.

(5) Hayvan hastalıkları tazminatı: 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında belirlenen hayvan hastalıkları tazminatı, miktarı il ve ilçelerde oluşturulan yerel kıymet takdir komisyonu tarafından belirlenerek 2022-2026 yılları için hayvan sahiplerine ödenir.

Su ürünleri üretiminin desteklenmesi

MADDE 4- (1) Su ürünleri desteği: Su ürünleri yetiştiriciliği yapanlara, Su Ürünleri Bilgi Sistemine kayıtlı olmak şartıyla, kilogram/adet başına aşağıda belirtilen miktarlara göre doğrudan üreticiye olmak üzere destekleme ödemesi yapılır.

a) Kapalı sistemde üretim yapanlar ile kilogram üstü alabalık üretimi yapanlara aşağıda belirtilen miktarda destekleme ödemesi yapılır.

b) Denizlerde Bakanlıkça belirlenmiş olan aynı potansiyel alanda, aynı baraj gölünde veya bölgelere ayrılmış baraj göllerinde aynı bölge içerisinde, aynı gerçek ve tüzel kişilere ait birden fazla yetiştiricilik işletmesi var ise bu işletmeler tek bir işletme olarak kabul edilir ve destekleme ödemesi buna göre yapılır.

c) Bir işletmenin desteklemeden faydalanabileceği en fazla miktar, toprak havuzlarda balık yetiştiriciliğinde 30.000 kg/yıl, diğerlerinde 350.000 kg/yıl ile sınırlıdır.

ç) Kuluçkahanelerde alabalık anaçları için adet başına aşağıda belirtilen miktarda destekleme ödemesi yapılır. Bir kuluçkahanenin desteklemeden faydalanabileceği en fazla miktar, 10.000 adet/yıl damızlık anaç ile sınırlıdır.

Su Ürünleri Desteği		(TL/kg-adet)
Proje kapasitesi 50 ton/yıl üstünde alabalık (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dahil)	1,00
Proje kapasitesi 50 ton/yıl ve altında alabalık (kg)	50.000 kg'a kadar (50.000 kg dahil)	1,50
Kapalı sistem üretim (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dahil)	2,00
Sazan (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dahil)	1,50
Midye (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dahil)	0,50
Yeni türler (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dahil)	3,00
Kuluçkahane damızlık alabalık (adet)	10.000 adet'e kadar (10.000 adet dahil)	60,00
Kilogram üstü alabalık üretimi (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dahil)	1,50
Toprak havuzlarda balık yetiştiriciliği (kg)	30.000 kg'a kadar (30.000 kg dahil)	2,00

Tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesi

MADDE 5 - (1) Hayvan gen kaynakları desteği: Hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesi amacıyla Bakanlıkça uygulanan proje kapsamındaki yetiştiricilere, koruma ve geliştirme sürüleri için büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarda farklı olmak üzere hayvan başına, arıcılıkta kovan başına, ipekböceğinde kilogram başına aşağıda belirtilen miktarlarda ödeme yapılır.

Hayvan Gen Kaynakları Desteği		(TL/baş/kovan/kg)
Büyükbaş hayvan koruma (baş)		1.000
Küçükbaş hayvan koruma (baş)		150
Sığır pedigrili koruma (baş)		1.200
Arı koruma (kovan)		80
İpekböceği koruma (kg)		170
İslah programındaki; koyun/keçi ve yavrularına halk elinde islah (baş)	Elit sürü	150
	Taban sürü	100
Halk elinde manda ıslahı (anaç manda)(baş)	Boğa ve yıl içerisinde doğuran anaç manda	2.000
	Yıl içerisinde doğurmayan anaç manda	1.200
Halk elinde yerli sığır ıslahı (anaç yerli sığır) (baş)	Boğa ve anaç yerli	2.000
Damızlığa ayrılmak üzere seçilen yerli sığır (düve/tosun) (baş)		1.500
Damızlığa ayrılan manda (düve/tosun) (baş)		1.300
Damızlık erkek materyal (koç-teke) (baş)	Elit sürüde	350
	Taban sürüde	250

(2) Ar-Ge desteği: Bakanlığın ve tarım sektöşünün ihtiyaç duyduğu öncelikli konulara ilişkin bilgi ve teknolojilerin geliştirilmesi ve bunların çiftçiler ile tarımsal sanayicilere aktarılması amacıyla, Bakanlıkça uygun görölen araştırma geliştirme (AR-GE) projelerine 2022 yılından itibaren 3 (üç) yıl süreyle destekleme ödemesi yapılır.

Kırsal kalkınmanın desteklenmesi

MADDE 6- (1) Çiftlik muhasebe veri ağı sistemine katılım primi desteği: Çiftlik muhasebe veri ağı sisteminin 81 ilde uygulanmasına devam edilerek 2021 yılında kayıt altına alınan 6.000 işletme için işletme başına 600 TL destek ödenir.

(2) Tarımsal yayım ve danışmanlık desteği: Bakanlıkça yetkilendirilerek tarımsal yayım ve danışmanlık hizmeti sunan serbest tarım danışmanları ile ziraat odası ve üretici örgütlerinde en fazla beş tarım danışmanı olmak üzere istihdam edilen her bir tarım danışmanı için 72.000 TL danışmanlık desteği ödemesi yapılır. Danışmanlık desteği on iki aylık hizmet sunumuna bağlı kalmak kaydı ile iki eşit dilim halinde serbest tarım danışmanlarına ve kuruluşlara ödenir.

Kesinti oranı

MADDE 7- (1) Üretici/yetiştirici örgütlerine üyelik şartı aranan destekleme ödemelerinde, merkez birliğini kurmuş olan; 5996 sayılı Kanuna göre kurulmuş ışlah amaçlı yetiştirici birlikleri ve/veya 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulmuş üretici birlikleri ve/veya 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanuna göre kurulmuş, kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen, hayvancılık faaliyeti yürüten tarımsal amaçlı kooperatif üyelerinin, hak ettikleri desteklerden “Çiftçi Örgütlerini Güçlendirme” adı altında aşağıdaki tabloda gösterilen oranlarda kesinti yapılır. Kalan miktar ise yetiştiricilerin hesabına ödenir. Tabloda belirtilmeyen uygulamalar için Bakanlıkça oran belirlenir. Birden fazla merkez birliğine üyeliği bulunan kooperatif üst/bölge birlikleri, destekleme yılı için hizmet bedelinin ödeneceği merkez birliğine taahhütname verir. Bu taahhütname, merkez birliklerince destekleme yılı başında Bakanlıkça gönderilir. Hizmet bedelleri merkez birliklerinden gelen liste ve taahhütnamele göre ödenir.

Hizmet Bedeline Konu Destek	Oran (%)
Buzağı, ışlah amaçlı süt içerik analizi, besilik erkek sığır, anaç koyun-keçi, sürü büyütme desteğinde	%3'ü il/ilçe birliklerine, bu bedelin içinden %5'i merkez birliğine
Malak/dişi manda ve arıcılık desteğinde	%3'ü il/ilçe birliklerine, bu bedelin içinden %25'i merkez birliğine
Kooperatifler üzerinden yapılan desteklemelerde	%3'ü kooperatif üst birliği veya bölge birliğine, bu bedelin içinden % 25'i kooperatif merkez birliğine
Su ürünleri desteğinde	%2'si il/ilçe birliklerine, bu bedelin içinden %20'si merkez birliğine, ayrıca su ürünleri yetiştiriciliği desteklemelerinden yararlanan tüm üreticilerden balıkçılık ve su ürünleri tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere %2 oranında merkez birliğine

(2) Hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesi amacıyla Bakanlıkça uygulanan Halk Elinde Hayvan İşlahı Projelerinde, ışlah verileri alınan hayvanlar için ödeme yapılır. Verilerin toplanmasına ilişkin giderler projeye katılan yetiştiriciler tarafından, proje hesabına yatıracakları ödemelerle karşlanır. Bu ödemeler, projedeki

yetiştiricinin aldığı toplam desteğin, manda ıslah projelerinde %15'ini, koyun/keçi ıslah projelerinde %20'sini geçemez. Bu hesaba ilişkin tüm harcamalar Bakanlık talimatıyla belirlenir ve ilgili Birlik/Yetiştirici temsilcisi tüzel kişilik tarafından gerçekleştirilir. Proje kapsamındaki destek ödemeleri, Birlik/Yetiştirici temsilcisi üzerinden yetiştiricilere ödenir. Bu projelerden ayrıca, birinci fıkra kapsamındaki tabloda belirtilen hizmet bedeli kesilmez.

Finansman ve ödemeler

MADDE 8- (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan;

a) Destekleme ödemeleri için gerekli finansman; 2023 yılı tarımsal destekleme bütçesinden karşılanır.

b) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen arpa, buğday, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik için mazot ve gübre alımına ait erken yapılan ödemelerden kaynaklanan komisyon ve BSMV giderleri 2023 yılı bütçesinden Bakanlıkça; faiz gideri ise ilgili mevzuat kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığınca T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğüne ödenir.

c) 2 nci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinde belirtilen arpa, buğday, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik için yapılacak olan mazot ve gübre desteklemesine ilişkin ödeme icmalleri bu Kararın yayımından itibaren il müdürlükleri tarafından ÇKS' den alınarak oluşturulur. İl/ilçe müdürlüklerince ilçeye ait destekleme türüne esas İcmal-1, ilçe müdürlüğü ve ilgili köy/mahallede ilgili il/ilçe müdürlükleri veya muhtarlıklar marifetiyle beş gün süre ile askıya çıkarılır. Askı ve sonrasında yapılacak iş ve işlemler ile destekleme ödemelerine ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

(2) 2 nci maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarında yer alan ödemeler 2023 yılı tarımsal destekleme bütçesinden ödenir.

(3) 2 nci maddenin dokuzuncu fıkrasının (b) bendinde yer alan fark ödemesi destekleri 2023 yılı tarımsal destekleme bütçesinden ödenir. 2022 yılı fark ödemesi destekleri bütçesinden kaynak arttığı takdirde 2022 üretim yılı hububat ve baklagil ürünlerine 2022 yılında destekleme ödemesi yapılır.

(4) 2 nci maddenin dokuzuncu fıkrasının (e) bendinde yer alan yaş çay ödemesi ile ilgili olarak üstlendiği hizmetlerden dolayı üreticilere ödenen destek tutarının %0,1'i oranında hizmet komisyonu ÇAYKUR'a ayrıca ödenir, ödemeler 2023 yılı bütçesinden karşılanır.

(5) 2 nci maddenin on ikinci fıkrasında yer alan sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında; 2022 yılı güzlük ekimi/dikimi yapılan ile 2023 yılı ilkbahar/yazlık ekimi/dikimi yapılan ve 2023 üretim yılı Çiftçi Kayıt Sistemine kayıt edilen ekilişlere ait destekleme ödemeleri, 2023 yılında bütçe imkanları dahilinde ödenmeye başlanır.

(6) 2 nci maddenin on üçüncü fıkrasında yer alan sertifikalı fidan, fide ve standart fidan kullanım desteği ödemelerine bütçe imkanları dahilinde 2022 yılında başlanır.

(7) 2 nci maddenin on dördüncü, on beşinci ve on altıncı fıkralarında yer alan desteklere ait ödemeler 2023 yılı bütçesinden ödenmeye başlanır.

(8) 2 nci maddenin on yedinci fıkrasında yer alan biyolojik ve biyoteknik mücadele ve on sekizinci fıkrasında yer alan bitki karantinası tazminatı destekleri ödemesi için gerekli finansman 2022 ve 2023 yılı bütçelerinden karşılanır.

(9) 2 nci maddenin on dokuzuncu fıkrasında yer alan patates siğili desteği ödemesi 2022 yılı bütçesinden karşılanır.

(10) 3 üncü maddenin ikinci fıkrasının (c), (ç) ve (d) bentleri ile dördüncü fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentlerinde yer alan ödemeler 2022 yılı bütçesinden karşılanır.

(11) 3 üncü maddenin diğer bentlerinde yer alan ödemeler ile yılından kalan ödemeler 2023 yılı bütçesinden karşılanır. 2022 yılı bütçe imkânları uygun olduğu takdirde bu ödemelere 2022 yılında da başlanır.

(12) 3 üncü maddenin beşinci fıkrasında yer alan hayvan hastalıkları tazminatı desteği ödemesi ilgili yılı bütçesinden karşılanır. Yılından kalan ödemeler sonraki yılın bütçesinden ödenir.

(13) 4 üncü maddede yer alan ödemeler 2023 yılı bütçesinden karşılanır.

(14) 5 inci maddede yer alan ödemeler 2022 ve 2023 yılı bütçelerinden karşılanır.

(15) 6 ncı maddenin birinci fıkrasında yer alan ÇMVA desteği ödemeleri 2022 yılı bütçesinden, ikinci fıkrasında yer alan tarımsal yayım ve danışmanlık desteği ödemesi 2023 yılı bütçesinden karşılanır.

(16) Bakanlık; ödemelere esas olacak ürünlerin özelliklerine göre ihtiyaç duyulacak belgeleri belirlemeye ve değiştirmeye, desteklemeye esas başvuru sürelerini belirlemeye, ödemeye esas bu Kararın yürütülmesine ilişkin diğer düzenlemeleri yapmaya, uygulama esaslarını belirlemeye, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü ve diğer kamu kurum ve kuruluşlar ile birlik ve kooperatiflerle hizmetlerinden yararlanmak üzere protokol yapmaya yetkilidir.

(17) Destekleme ödemeleri; tebliğlerle belirlenen ilgili birimler tarafından yapılacak iş ve işlemlerin ardından, ödemeye esas icmallerin elektronik ortamda T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğüne iletilmesi ile birlikte Bakanlık tarafından gerekli kaynağın Bankaya aktarılmasından sonra yapılır.

(18) Destekleme ödemeleri için gerekli finansman, bütçenin ilgili harcama kaleminden tahsis edilerek karşılanır. Bu Kararın uygulanmasıyla ilgili olarak, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğüne hizmetlerinden dolayı, ödenen destekleme tutarının %0,2'si komisyon olarak ayrıca ödenir.

(19) Bu Karar kapsamında yapılan tarımsal destekleme ödemeleri kamu kaynağı olduğundan hak sahibinin hesabına aktarılmadan önce, haciz/icra, temlik ve benzeri işlemler yapılmaz. Ancak 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan uygulama için T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından temlik işlemi yapılabilir.

(20) Çiftçiler tarafından 2023 yılı Çiftçi Kayıt Sistemi müracaat ve güncellemeleri için ödenen başvuru ücreti çiftçinin muvafakati alınarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından tarımsal destekleme hakedişlerinden mahsup edilir.

Desteklerden yararlanamayacak olanlar

MADDE 9- (1) Bu Karar kapsamındaki desteklemelerden, 2 nci maddenin ikinci fıkrasındaki toprak analizi desteği, 5 inci maddenin ikinci fıkrasındaki AR-GE proje destekleri hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları yararlanamaz.

Denetim, haksız ödemelerin geri alınması ve hak mahrumiyeti

MADDE 10- (1) Destekleme ödemelerinin denetimini sağlayacak tedbirleri almaya Bakanlık yetkilidir. Bu amaçla yapılacak çalışmalarda gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşlar ile ziraat odaları, kooperatifler ve birliklerin hizmetlerinden yararlanır.

(2) Uygulama tebliğinde belirlenen ilgili birimler, kendilerine ibraz edilen belgelerin kontrolünden ve kendi hazırladıkları belgelerden sorumludur. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyerek haksız yere ödemeye neden olanlar ile ödemelerden haksız yere yararlanmak üzere sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında gerekli idari işlemler yapılarak hukuki ve cezai süreç başlatılır.

(3) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanunî faizi ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulur.

(4) Bu Kararla belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, haksız yere yararlandığı tespit edilenler beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmaz.

(5) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında belirlenen hayvan hastalıkları tazminatı desteği hakkında 10 uncu maddenin dördüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar

MADDE 11- (1) Bu Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak tebliğlerle belirlenir.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Karar, 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Karar hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

TÜRKİYE TARIM HAVZALARI ÜRETİM VE DESTEKLEME MODELİ LİSTESİ

TOKAT

Havza Adı	Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli Kapsamında Desteklenen Ürünler
Tokat-Almus	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Kuru Fasulye, Nohut, Tritikale, Yem Bitkileri, Patates
Tokat-Artova	Arpa, Aspir, Buğday, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf, Patates
Tokat-Başçiftlik	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Kuru Fasulye, Nohut, Tritikale, Yem Bitkileri, Patates
Tokat-Erbaa	Arpa, Buğday, Çeltik, Mısır (Dane), Kuru Fasulye, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Fındık, Patates, Soğan (Kuru)
Tokat-Merkez	Arpa, Aspir, Buğday, Mısır (Dane), Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Tritikale, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Patates, Soğan (Kuru)
Tokat-Niksar	Arpa, Buğday, Mısır (Dane), Kuru Fasulye, Nohut, Tritikale, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Patates, Soğan (Kuru)
Tokat-Pazar	Arpa, Buğday, Kuru Fasulye, Mısır (Dane), Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Patates, Soğan (Kuru)
Tokat-Reşadiye	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Kuru Fasulye, Nohut, Tritikale, Yem Bitkileri, Patates
Tokat-Sulusaray	Arpa, Buğday, Çavdar, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Tritikale, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Tokat-Turhal	Arpa, Buğday, Çavdar, Mısır (Dane), Kuru Fasulye, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf, Patates, Soğan (Kuru), Tritikale
Tokat-Yeşilyurt	Arpa, Aspir, Ayçiçeği (Yağlık), Buğday, Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Tritikale, Yem Bitkileri, Yulaf, Patates
Tokat-Zile	Arpa, Aspir, Buğday, Mısır (Dane), Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Patates, Soğan (Kuru)